

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Bezoek- en postadres

Dr. Kuiperstraat 3-5
2514 BA Den Haag

T 070-3053333

E info@nlconnect.org

I www.nlconnect.org

Den Haag, 26-11-2020

Betreft: reactie vereniging NLconnect op concept wetsvoorstel investeringsverplichting voor het Nederlands cultureel audiovisueel product

Geachte heer/mevrouw,

NLconnect is de branchevereniging van de breedbandindustrie en behartigt de belangen van zo'n 80 partijen uit de keten van bedrijven die breedbandnetwerken aanleggen en exploiteren, bedrijven die elektronische communicatiediensten leveren over deze digitale infrastructuur alsmede partijen die aan deze keten toeleveren. We stellen het bijzonder op prijs in de gelegenheid te worden gesteld te reageren op deze consultatie.

Het is onze ambitie om de voorsprong die ons land heeft op het gebied van connectiviteit te behouden en uit te bouwen door er voor te zorgen dat elke Nederlander en elk Nederlands bedrijf de beschikking heeft over uitmuntende toekomstvastе breedbandverbindingen. Wij zijn van mening dat een toekomstvastе (glasvezel)-infrastructuur én hoogwaardige digitale (media- en andere) toepassingen van levensbelang zijn voor ons vestigingsklimaat, onze maatschappij en de zich snel ontwikkelende digitale economie. In dat kader zijn wij voorstander van een sterke en innovatieve Nederlandse audiovisuele mediasector, aan welk doel onze leden sinds jaar en dag ook actief bijdragen.

Pakketaanbieders

Onder de leden van NLconnect bevinden zich partijen die consumenten en bedrijven toegang tot radio- en televisie-zenderpakketten en Video on Demand (VoD) diensten bieden. Pakketaanbieders maken daartoe al dan niet via de brancheorganisatie afspraken met collectieve beheersorganisaties, omroepen en andere rechthebbenden. Zij betalen reeds een doorgiftevergoeding aan aanbieders van lineaire mediadiensten, zoals ook in de MvT wordt gesteld. Deze doorgiftevergoeding vertoont de laatste jaren een sterk stijgende lijn, ondanks een dalende kijktijd naar lineaire en daaraan gerelateerde content. NLconnect acht het tegen die achtergrond terecht dat pakketaanbieders niet onder de voorgestelde investeringsverplichting vallen.

Mediadienst op aanvraag als afzonderlijke dienst

Uit de MvT (p. 10) valt op te maken dat - wanneer de mediadienst op aanvraag uitsluitend onderdeel uitmaakt van een pakket - het aanbieden van die dienst niet onder de investeringsverplichting valt. Als de mediadienst op aanvraag als afzonderlijke dienst wordt aangeboden geldt de verplichting wel. Dit onderscheid lijkt ons logisch, maar het blijkt in onze optiek niet uit de letter van artikel 3b.4. We verzoeken in de wetstekst expliciet te maken dat de verplichting alleen geldt voor een mediadienst op aanvraag die als afzonderlijke dienst wordt aangeboden.

Catch up binnen het televisiepakket

In dit kader is ook niet geheel duidelijk of catch-up binnen een televisiepakket al dan niet onderdeel uitmaakt van de definitie van 'mediadienst op aanvraag met abonnementsmodel'. Catch-up is anno 2020 bij vrijwel iedere pakketaanbieder integraal onderdeel van het televisiepakket, waarmee bepaalde lineaire uitzendingen kunnen worden teruggekeken binnen enkele dagen na uitzending. In de MvT (p. 26) staat dat een terugkijkdienst (catch-up) 'doorgaans een mediadienst op aanvraag met abonnementsmodel' is. Dat is weliswaar in lijn met de definitie van catch-up in artikel 1.1 Mediawet 2008, maar het lijkt NLconnect onjuist om dit te stellen wanneer deze dienst wordt aangeboden als *onderdeel van het televisiepakket*. Deze catch-up is afgeleid van de lineaire uitzending en in de Nederlandse praktijk wordt reeds een doorgiftevergoeding voor deze content betaald, als onderdeel van of als *add on* op de vergoeding voor de lineaire uitzending. We verzoeken om dit nader te duiden. In dat kader verdient het ook aanbeveling om de definitie van 'programmapakket' in artikel 6.9a Mediawet 2008 zodanig aan te passen dat helder wordt dat dit ook catch-up van lineaire uitzendingen kan omvatten.

Exploitatielicentie

NLconnect constateert dat wordt voorgesteld dat aanbieders van een mediadienst op aanvraag kunnen voldoen aan de verplichting onder meer door een exploitatievergoeding te verkrijgen voor een Nederlandse productie, die niet ouder is dan vier jaar. Wij kunnen ons goed voorstellen dat dit een werkbare vorm is voor deze aanbieders en zijn hiervan ook voorstander. Evenwel zou dit ook kunnen leiden tot een toename van *exclusieve* content bij grotere telecomaandbieders, die naast een televisiepakket een VoD-aanbod hebben. Zodoende kan de bepaling een ongewenst neveneffect hebben op de marktwerking binnen de telecommunicatiemarkt. Exclusieve content bij telecombedrijven zet kleinere telecomaandbieders immers op achterstand, omdat hun abonnees een prikkel krijgen over te stappen op een aanbieder die beschikt over content die *uitsluitend* bij deze laatste aanbieder te zien is. We vragen u te bespreken met toezichthouder ACM hoe kan worden voorkomen dat de verplichting leidt tot ongewenste markteffecten op de telecommarkt door meer exclusief aanbod bij grotere pakketaanbieders.

Videoplatforms en AVOD-diensten

De investeringsverplichting gaat ook gelden voor 'mediadiensten op aanvraag met advertentiemodel' oftewel Advertisement Video on Demand-diensten (AVoD-diensten). Aanbieders van 'videoplatformdiensten' met user generated content zijn echter weer uitgezonderd. Dit laatste bevreedt NLconnect omdat juist deze diensten zorgen voor het weglekken van verdienvermogen voor Nederlandse producties.

In de MvT valt de verklaring te lezen dat aanbieders van 'videoplatforms' uitsluitend een platform voor het media-aanbod van andere partijen aanbieden en voor user generated content. Ook zouden de aanbieders van deze platformen geen redactionele verantwoordelijkheid dragen voor het media-aanbod op hun platform. Het eerste geldt natuurlijk voor alle distributeurs van videocontent. Het tweede is niet altijd het geval omdat platforms zelden uitsluitend user generated content aanbieden. Het derde is in afnemende mate het geval, getuige de toenemende actieve moderatie door deze platforms de afgelopen tijd. Maar hoe dat ook zij, dat een videoplatform als Youtube of Facebook iets anders is dan een VoD-aanbieder is geen argument om dergelijke partijen buiten schot te houden.

Getuige de MvT is de investeringsverplichting bedoeld voor de stimulering van Nederlandse films, series en documentaires, omdat de financiering daarvan onder druk staat door veranderde kijkgedrag van consumenten als gevolg van de 'groei van nieuwe, vaak internationale spelers die audiovisueel aanbod op de markt brengen'. Platforms als Facebook en Google/YouTube zijn zulke spelers. Zoals de Raad voor cultuur ook uiteenzet in haar rapport 'Zicht op zoveel meer' wordt het verlies op televisiereclame-inkomsten niet gecompenseerd via de eigen Nederlandse onlineadvertenties: juist de advertentie-inkomsten van deze grote buitenlandse videoplatforms leiden tot druk op de financiering van Nederlandse content.

Alle partijen dienen onder de investeringsverplichting te vallen die debet zijn aan weglekkend verdienvermogen voor Nederlandse producties, uiteraard uitgezonderd partijen die reeds een majeure afdracht doen, zoals genoemde pakketaanbieders. We verzoeken nader te bezien op welke wijze aanbieders van videoplatforms alsnog onder de verplichting kunnen komen te vallen.

Bioscopen en BTW-tarief

Op basis van het zogenaamde BTW-convenant Film 2018 investeren Nederlandse bioscopen en filmdistributeurs reeds in filmproducties, in ruil voor een laag BTW-tarief. Dit verlaagde btw-tarief op bioscoopkaarten bestaat sinds 1996 en het levert bioscoopexploitanten een financieel voordeel op. Met voorgestelde wetswijziging gaat de investeringsverplichting ook gelden voor bioscopen en komt het BTW-convenant te vervallen. Dit heeft getuige de MvT echter voor de bioscopen geen gevolgen voor het verlaagde btw-tarief! NLconnect gunt de bioscoopsector natuurlijk van harte haar lage BTW tarief, maar kan dit - nu VoD-aanbieders onder soortgelijke voorwaarden worden geacht te investeren in Nederlandse content - op geen enkele wijze meer rijmen met het hoge BTW tarief voor Video on Demand diensten. NLconnect pleit voor gelijke behandeling van bioscopen en aanbieders van mediadiensten op aanvraag voor de omzetbelasting: VoD-diensten en bioscoopkaartjes dienen beide te vallen onder het lage BTW-tarief op het 'verlenen van toegang tot culturele en recreatieve evenementen en voorzieningen'.

Definities

In de Mediawet 2008 staan definities van (al dan niet commerciële) mediadienst op aanvraag en van catch-up. Daar komen nu drie (sub)definities bij. Tot zover is dat helder, maar in de 'Implementatiewet richtlijn auteursrecht in de digitale eengemaakte markt' wordt in de Auteurswet het begrip 'video-on-demand-dienst' geïntroduceerd (nieuw artikel 45ga). En in hetzelfde wetsvoorstel wordt in de Auteurswet en de wet op de naburige rechten het begrip 'aanbieder van een onlinedienst voor het delen van inhoud' gehanteerd

voor aanbieders van user generated (video)content zoals Google/Youtube. Die laatste categorie wordt hier in de MvT weer 'videoplatform(dienst)' genoemd, terwijl er een overlap is met de 'mediadienst op aanvraag met advertentiemodel'. Dat wordt langzaamaan aardig onoverzichtelijk.

Met het oog op uniformiteit van begrippen zoals beoogd met de aanwijzingen voor de regelgeving verdient het aanbeveling om de verschillende manieren waarop non-lineair videoaanbod in de wet en in wetsvoorstellen wordt omschreven onder de loep te nemen en te uniformeren.

Lokaal aanbod

Ten slotte een grammaticale suggestie. In de MvT wordt op pagina 6 gesproken van 'lokaal aanbod', waar nationaal of Nederlands aanbod wordt bedoeld. Aangezien de Mediawet ook gaat over het lokale aanbod van de lokale publieke mediadienst kan dat mogelijk onduidelijk overkomen voor de lezer. NLconnect adviseert om hier te spreken van Nederlands aanbod.

Vanzelfsprekend altijd bereid tot nadere toelichting,

Met vriendelijke groet,

Mathieu Andriessen
directeur